

Ministr Výborný po jednání k úhynu ryb v Dyji: Probrali jsme možná opatření, cílem je snížit riziko podobných událostí

17.7.2025 - | Povodí Moravy

Příčinám červnového úhynu ryb v řece Dyji, přijatým opatřením a návrhům řešení do budoucna bylo věnováno jednání v Břeclavi. Inicioval ho ministr zemědělství Marek Výborný (KDU-ČSL) a zúčastnili se ho také ministr životního prostředí Petr Hladík (KDU-ČSL), zástupci Povodí Moravy (PMO), České inspekce životního prostředí, Jihomoravského kraje, zemědělců, starostové regionu a představitelé Moravského rybářského svazu. Odborníci se shodli na sadě krátkodobých, střednědobých a dlouhodobých opatření, jejichž realizaci a hodnocení povede pracovní expertní skupina pod vedením Povodí Moravy. První výsledky by měly být zveřejněny letos v září.

„Opakované úhyny ryb v Dyji mě trápí, proto jsem svolal dnešní jednání, jehož cílem bylo najít řešení, aby se situace neopakovala. K tomuto problému je potřeba přistupovat komplexně, proto máme připravená krátkodobá, střednědobá i dlouhodobá opatření. Ta mohou snížit riziko při méně extrémních podmínkách, nebo napomoci tyto situace lépe předvídat. První výsledky od expertů budu požadovat do 15. září letošního roku,“ řekl ministr zemědělství Marek Výborný.

Lokalita, kde došlo k úhynu ryb, je v rovinaté dolní části povodí řeky Dyje, kde přijímá znečištění z rozsáhlého území. Při tomto stavu kvality vody nelze opakované havárie při souběhu dalších nepříznivých faktorů, jako jsou například nízké průtoky, tropické teploty přes den i v noci a UV záření, předvídat, ani vyloučit.

„K úhynu ryb na Dyji došlo v důsledku nedostatku kyslíku, který způsobil nadměrný výskyt sinic. Ty během noci spotřebovávají kyslík z vody. Jejich přemnožení podporuje kombinace vysokých teplot, nízkého průtoku vody a zvýšeného množství živin, které pocházejí z nedostatečně vyčištěných odpadních vod. Tyto podmínky úzce souvisejí s dopadem klimatické změny, které se v letním období projevují extrémními horky a nízkými průtoky v řekách. Rozklad odumřelých tun sinic spotřebovává další kyslík, navíc se do vody uvolňuje velké množství jedovatých toxinů. V případě takového nepříznivého souběhu okolností nelze podobným úhynům ryb zabránit, a to ani pomocí zásahů do řízení vodních nádrží,“ řekl generální ředitel Povodí Moravy David Fína.

„Ministerstvo životního prostředí je připraveno nabídnout Povodí Moravy odbornou konzultaci a spolupráci, ať už v podobě připravené dotační výzvy na různé typy měřících zařízení na vodách, nebo právě poskytnutí odborných kapacit Výzkumného ústavu vodohospodářského T. G. Masaryka, České inspekce životního prostředí či Českého hydrometeorologického ústavu,“ uvedl ministr životního prostředí Petr Hladík (KDU-ČSL).

Povodí Moravy se situaci na nádrži a řece Dyji důsledně věnuje, od úhynu ryb v červenci roku 2022 přijalo několik opatření. Na nádrži se oproti jiným lokalitám dělá četnější monitoring, na vlastní Dyji je osazeno kontinuální měření kyslíku, spolehlivost této technologie je však výrazně ovlivňována množstvím sinic ve vodě. Také manipulace na nádrži se PMO snaží přizpůsobit aktuální kvalitě vody v nádrži, jejíž vývoj lze však v této specifické lokalitě jen obtížně předvídat. Z vodní nádrže je také nadlepšován průtok v řece Dyji, a to v množství maximálně možném pro dlouhodobější udržení v letních a podzimních měsících. V letošním roce tak byly v období od 1. 6. nadlepšeny průtoky v řece Dyji pod Vodním dílem Nové Mlýny o více než 6 milionů metrů krychlových.

Na jednání představilo Povodí Moravy nová, a to krátkodobá, střednědobá a dlouhodobá opatření.

Krátkodobá:

- Osazení nově vyvinutého typu oxymetru, který není ovlivnitelný znečištěním čidla, na Dyji pod Vodním dílem Nové Mlýny (VD NM) – jedná se s dodavatelem.
- Vybavení obsluhy VD NM mobilním oxymetrem – již objednan.
- Matematické modelování vypouštění z VD NM – posouzení zpracovává společnost DHI pro vypouštění přes segmenty/výpust/malá vodní elektrárna.
- Doplnění měření ve zdrži jezu Bulhary a zonálního měření na VD NM – vývoj prototypu zonální měřicí sondy.
- Pilotní osazení normé stěny dle konzultace s odborníky a vyhodnocení tohoto opatření (přínos vnímán jako sporný).
- Prověření přínosu osazení aerátorů na vybraná místa ve zdrži jezu Bulhary.
- Vyhodnotit rybí obsádku pod nádrží a podmínky rybolovu na nádrži.

Střednědobá a dlouhodobá:

- Posouzení letošní epizody odborníky z MENDELU včetně revize navrhovaných opatření. Součinnost přislíbena také ze strany Výzkumného ústavu vodohospodářského TGM.
- Zahájení přípravy revitalizačních opatření na řece Dyji nad i pod nádrží.
- Ustavení pracovní skupiny k obnově zásobního prostoru na střední a dolní nádrži včetně realizace revitalizačních opatření.
- Pokračování ve spolupráci s Ředitelstvím silnic a dálnic při návrhu kompenzačních opatření pro dálnici D52.
- Spolupráce s orgány státní správy při stanovování limitů pro vypouštěné odpadní vody (nad rámec platné legislativy).
- Zpracování živinové bilance VD NM.

V neděli 29. 6. a v pondělí 30. 6. došlo na řece Dyji pod Vodním dílem Nové Mlýny k masivnímu úhynu ryb. Dle dostupných informací bylo z řeky odstraněno zhruba 30 tun uhynulých ryb. Pokud jde o příčiny úhynu ryb, vnos sinic (biomasy) do Dyje nebylo možné, s ohledem na jejich rovnoměrné rozložení v celém vodním sloupci, ovlivnit způsobem vypouštění. Dalším negativním faktorem mohl být i vliv rozkládajících se sinic, kdy se při jejich rozpadu uvolňují toxiny, a voda se tak pro ryby stává toxickou.

<https://www.pmo.cz/cz/media/tiskove-zpravy/ministr-vyborny-po-jednani-k-uhynu-ryb-v-dyji-probrali-j-sme-mozna-opatreni-ktera-posoudi-experti-cilem-je-snizit-riziko-podob>